

libenti animo Deum laudando audivimus. Sed adhuc incertum habemus, utrum credibile nobis existere debeat, an non contigit fideles senioris nostri insimul venisse in sua [præsentia: et de eo incipiebamus meditari. Et tunc demum, quando pertractavimus, ita nos coadunavimus, triduanum jejunium agere, quatenus a Deo omnipotente in aliquibus signis nobis ostendere mereamur, si ipse supradictus

A Felix verum dicat aut aliter: et ne fallente diabolo nos decipiat. Rogamus vero et jubemus, qui spontanea voluntate hoc jejunium colere [volueritis], ut abstineatis vos a vino et carne et medo et melscada, cervisa, et de lacte et ovo, et sequimini crucem ad horam nonam in XII K. [Kalend.] in XI K., et X K., et ut istam notitiam aliis in antea non negligatis transmittere.

ERCHAMBERTI FRAGMENTUM.

Ex Breviario regum Francorum, et majorumdomus.

Chlodharius rex de Austris, postquam Theodericus et Theodebertus reges et germani mortui sunt, recepit regnum eorum, consilio et adjutorio Pippini senioris, qui tunc temporis majordomus erat. Et sortitus est præfatus rex trium regnorum monarchiam sexdecim annis, sicut illi sanctus Columbanus abba in prophético spiritu antea prædixit: quia ille Theodericus rex instigante Brunihilla avia sua de suo monasterio illum expulerunt. Quam etiam statim ut comprehendit Chlodharius, vitam ignominiose finire fecit. Majordomus tunc Gundolaudus vir egregius erat.

Post non multum rex præfatum Pippinum in Austris cum filio suo jam adulto Dagoberto misit, ibidem eum regem constituendum, ipsumque ei in majorem domus ac pædagogum constituens.

Dagobertus rex, post mortem patris, regnavit annis sexdecim. Hic magnificus ecclesiis Dei largitor ac distributor fuit. Majordomus ejus Erchanoldus [Erchanbaldus] vir illuster, Pippino interim in Auster duce, ac non post multum mortuo post mortem Dagoberti regis.

Chlodoveus rex, filius Dagoberti, regnavit sexdecim annis, qui omni spurcitiæ deditus fuit. Majordomus qui supra.

Chlodharius rex, filius Chlodovei, adhuc in puerili ætate suæ juventutis mortuus est, regnavitque annis quatuor. Majordomus Ebroinus.

Theodericus rex, filius Chlodovei, frater Chlodharii, regnavit annis novemdecim. Majordomus Bertharius. Quo occiso, Pippinus junior filius Ansegisili [Ansgisi] veniens de Austrasiis, successit in principatum majorumdomus.

Exhinc reges nomen, non honorem habere cœperunt. Quibus tamen ubi constitutum fuerat, victus fuerat exuberans, custodiaque jugis erga illos habebatur, ne aliquid jure potestatis agere possint. Illis namque temporibus ac deinceps Gotefredus dux Alamannorum, cæterique circumquaque duces noluerunt obtemperare ducibus Francorum, eo quod non potuerunt regibus Meroveis servire, sicut antea soliti fuerant. Ideo se unusquisque secum tenuit,

B donec tandem aliquando post mortem Gotefridi ducis, Carolus cæterique principes Francorum paulatim ad se revocare illos arte qua poterant studere.

Chlodoveum adhuc puerum filium Theoderici constituunt regem, qui tantum regnavit annos duos. Majordomus Pippinus qui supra.

Childebertum filium Theoderici, fratrem Chlodovei, statuunt in regnum, qui regnavit annos septemdecim. Majordomus constituitur Grimoaldus, filius Pippini, quia ipse Pippinus ægrotare cœperat, qua infirmitate et moritur, et interim Grimoaldus occiditur.

Dagobertum filium Childeberti regem statuunt, qui regnavit annos quinque. Majordomus Thedoldus filius Grimaldi, post quem Régnifredus [Ragnifredus].

Illis temporibus Carolus, filius Pippini ex concubina, in custodia a Plectrude matrona ejusdem Pippini tenebatur: auxiliante Domino vix evasit.

Danihelem quondam clericum, cæsarie capitis crescente, regem Franci constituunt, quem Chilpericum nuncupant: quia deficiente prosapia regum, illum quem propinquiorem Meroveis invenire poterant, statuere; quia Merovei (ut aiunt) sicut antiquitus Nazaræi, nullo capitis crine inciso erant. Regnavitque annis sex.

Interim prædictus Carolus princeps ad Austrasias paternarum sedium aufugiens, ibique principatum arripiens, regemque sibi nomine Chlodharium constituens, multa bella cum Chilperico rege et suo majoredomus nomine Reganfredo commisit, eosque ut voluit superavit, et thesaurum patris sui a Plectruda recepit, suusque rex Chlodharius post non multum obiit.

Theodericum filium Dagoberti [Dagoberti] junioris Franci in regem sibi statuunt, qui nutritus in Cala monasterio erat, regnavitque annis sex. Majordomus ac princeps Carolus; qui jam utraque regna viriliter gubernans, circumquaque cum regibus ac ducibus bella semper superando committens, donec eum omnes vincendo, qui ei contrarii fore videbantur, vincere constabat.